

GEMEENTEBESTUUR

Belangenvereniging 't Hanik

ons kenmerk 333741

behandelaar P.A.H. Hopmans

telefoonnummer +31 77 3596815

contact pe.hopmans@venlo.nl

collegebesluit d.d. 28 januari 2025

bijlage(n)

datum 28 januari 2025

onderwerp Beantwoording vragen in relatie tot het technisch onderzoek

Beste heer, mevrouw,

Tijdens de bewonersavond op 4 april 2024 is een technisch onderzoek naar (on)mogelijkheden van windturbines in een potentiegebied in 't Hanik toegezegd. U heeft een aantal vragen gesteld die tegelijkertijd met het onderzoek zijn beantwoord. Hieronder staan de vragen en de betreffende antwoorden.

Beantwoording

Vraag 1

Het geselecteerde gebied (voor het gemak 't Hanik genoemd al is dat groter) is heel klein: ca. 900 x 2500 meter. Als je een afstand tot bebouwing van 2x de tiphoogte (geschat op 500 meter) hanteert, is er eigenlijk maar 1 klein gebiedje waar je een windmolen kunt plaatsen. (Dit is ook getoond in de presentatie die wij gehouden hebben.) Vragen: wat is de vigerende (of binnenkort verwachte) norm voor plaatsing van windturbines ten opzichte van bebouwing? Denk hierbij ook aan de WHO die een norm van 1200 meter hanteert. Welke norm moet gevolgd worden?

Antwoord 1

Pondera Consult heeft een ruimtelijke haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de mogelijkheden voor windenergie binnen het gebied 't Hanik. Uit deze studie blijkt dat er in het noordwestelijke gebied en in het zuidoostelijke deel ruimte bestaat voor in totaal (2-3) moderne windturbines. Hierbij is rekening gehouden met de concept normen uit het Ontwerpbesluit Windturbines leefomgeving dat op 12 oktober 2023 j.l. is gepubliceerd. Om te kunnen voldoen aan de normen voor geluid (45dB) en slagschaduw wordt gerekend met de vuistregelafstand van 500 meter. Het is de verwachting dat deze concept-normen medio 2025 worden vastgesteld. Het is mogelijk dat er bij vaststelling van het besluit nog iets wijzigt ten aanzien van de conceptnormen, maar dit is naar verwachting niet van invloed op de plaatsingsmogelijkheden in gebied 't Hanik. Een andere norm zoals de WHO norm is niet juridisch vastgelegd in Nederland, en geldt derhalve niet als juridisch kader of norm voor windprojecten in Nederland. _

Vraag 2

Het gebied ligt tegen de Maasduinen aan, een beschermd natuurgebied. Wij begrijpen dat de verantwoordelijke overheid (de gemeente/de provincie?) rondom Natura2000 gebieden een strook van tenminste 200m zodanig moet beschermen dat er geen schade voor het natuurgebied kan ontstaan.

Vragen: welke beleid hanteert de gemeente Venlo als het gaat om deze 200m zone? Betekent dit ook dat de gemeente van mening is dat in het gebied van 200m geen windturbines geplaatst mogen worden? En is er dan (zie ook onder 1) überhaupt nog de en mogelijkheid om ergens in het gebied windturbines te plaatsen?

Antwoord 2

Op dit moment geldt dat afhankelijk van de omvang van het project de gemeente (project tot 5 MW) of de provincie (project boven de 5 MW) het bevoegde gezag is. Voor het realiseren van een windpark moet een uitgebreid ecologisch onderzoek worden uitgevoerd waarbij wordt vastgesteld of de instandhoudsdoelstellingen van natuurgebieden en diersoorten worden gewaarborgd. Indien de windturbines op korte afstand van een Natura 2000 gebied liggen dan is de kans groter dat de turbines een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de voor het Natura 2000-gebied aangewezen soorten. Dit is echter pas bekend na het uitvoeren van het ecologisch onderzoek. Wij zijn niet bekend met een strook van 200 meter rondom Natura 2000-gebieden die vrij moeten blijven van activiteiten.

Vraag 3

De Maasduinen zijn een vogelrichtlijngebied. Vragen: klopt het dat het advies van de Natuur- en Milieufederatie Limburg is om op 1200 meter afstand van een vogelrichtlijngebied geen windturbines te plaatsen? Hanteert de gemeente deze grens?

Antwoord 3

De gemeente Venlo neemt adviezen van externe partijen, zoals de Natuur- en Milieufederatie Limburg, mee in de beoordeling van initiatieven, maar volgt bij een mogelijke beoordeling van windenergieprojecten primair de wettelijke kaders en beleidsregels. Het advies om een afstand van 1200 meter aan te houden heeft geen juridische status en wordt daarom niet als norm gehanteerd. Wel zal bij de behandeling van een omgevingsvergunning een ecologisch onderzoek plaatsvinden, waarin de mogelijke impact op beschermde vogelsoorten in kaart wordt gebracht. Op basis van de uitkomsten van zo'n onderzoek worden verdere stappen bepaald.

Vraag 4

Er zijn diverse beschermde vogels in het gebied (wespendief, havik, raaf, oehoe) die potentieel gevaar ondervinden van windturbines. Daarnaast ligt het gebied onder de oostelijke vogeltrekroute. In het moerasgebied (Straelens broek) net boven het geselecteerde gebied verblijven veel trekvogels om te foerageren, waaronder kraanvogels. Vragen: wat is het effect van de aanwezigheid van deze beschermde vogels op de vergunning? Zijn er normen, hoe wordt dit bepaald?

Antwoord 4

De aanwezigheid van al deze beschermde dieren zal naar voren komen uit het ecologisch onderzoek dat moet worden uitgevoerd wanneer een initiatiefnemer een vergunning wil aanvragen voor een windpark. Dat geldt overal in Nederland en ook op deze locatie. Uit het onderzoek blijkt welke (tientallen tot honderden) soorten aanwezig zijn in het gebied, en in hoeverre het windpark een impact heeft op de diersoorten (en het natuurgebied). Wanneer de vergunning wordt ingediend bij de gemeente of de provincie dan wordt getoetst of de impact leidt tot significante effecten op soorten. Als de effecten te groot zijn, kunnen er extra maatregelen worden opgesteld zoals het stilzetten van de windturbines op momenten dat er veel vogels overvliegen. In deze fase (onderzoeken haalbaarheid) is een dergelijk onderzoek nog niet gebruikelijk, waardoor de daadwerkelijke impact op natuurwaarden nog niet te duiden is. Dit zal in een eventuele vervolgfase (veelal in het kader van een vergunningaanvraag) verder vorm krijgen.

Vraag 5

Er zijn ook veel vleermuizen in het gebied aanwezig. In 2016 is in het gebied een uitgebreide inventarisatie van het voorkomen van vleermuizen gedaan. Daarin staat: 'Volgens de NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren kunnen in deze regio de volgende vleermuissoorten voorkomen: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Klein dwergvleermuis (zeldzaam), Laatvlieger, Rosse vleermuis, Bosvleermuis (zeldzaam), Gewone grootoorvleermuis, Grijs grootoorvleermuis (zeldzaam), Watervleermuis en Franjestaart. Er zijn in een deel van het gebied 7 van de 10 vleermuissoorten waargenomen die in deze regio voor kunnen komen. Het betreft voornamelijk Gewone dwergvleermuis. Daarnaast Laatvliegers, Watervleermuizen en enkele Rosse vleermuizen, grootoorvleermuizen en Ruige en Kleine dwergvleermuizen. Vragen: op welke wijze wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van

vleermuizen? Eveneens volgens de Natuur en Milieu Federatie moeten ook waterlopen en hagen beschermd worden.

Antwoord 5

Ook voor vleermuizen geldt dat op basis van ecologische onderzoek (en op basis van concrete windturbineopstellingen) bepaald zal moeten worden wat de effecten op specifieke soorten zullen zijn en hoe zich dat verhoudt tot het wet& regelgeving. Over het algemeen geldt dat effecten op vleermuizen met maatregelen goed te mitigeren zijn.

Vraag 6

Het gebied is een grondwaterbeschermingsgebied (waarin een pompstation van WML ligt). Er zijn rapporten (o.a. van het RIVM) over de mogelijkheid dat Bisphenol A afslijt van de wieken van de turbines en in het grondwater terecht kan komen. Dit kan een bedreiging vormen voor een van de belangrijke bronnen voor de drinkwatervoorziening in Noord Limburg. Daarbij moet bedacht worden dat het hebben van voldoende drinkwater ook in Noord Limburg steeds meer onder druk komt te staan. Vragen: wat zijn de consequenties voor vergunningverlening? Naar wij begrepen hebben is in bijvoorbeeld de provincie Flevoland de vergunningverlening gestaakt totdat een nader onderzoek duidelijkheid geeft over de gevolgen van bisphenol-a. Hanteert de gemeente een 'better safe than sorry'- beleid?

Antwoord 6

De ligging van zoekgebied t Hanik ligt volledig binnen het grondwaterbeschermingsgebied. In de provinciale omgevingsverordening staan de regels opgenomen wat er wel en niet mag worden gebouwd binnen een grondwaterbeschermingsgebied. Uit de verordening blijkt dat voor waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden extra milieuregels gelden om het grondwater te beschermen. Volgens Artikel 4.38 lid 3 uit de omgevingsverordening van Provincie Limburg is het verboden om zonder omgevingsvergunning een activiteit in de bodem te verrichten in een grondwaterbeschermingsgebied als daardoor de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kan worden aangetast. Indien het realiseren van de windturbines de beschermde werking van de bodem niet aantast, lijkt het mogelijk om een windpark te realiseren. Hier is waarschijnlijk een bodemonderzoek voor benodigd. In het kader van vergunningverlening zal dit nader worden getoetst.

Vraag 7

Het gebied dat in beschouwing wordt genomen ligt geheel op de Venlo Schol. Wordt gekeken naar de beperkingen die dat met zich meebrengt? En worden de opvattingen van WML (Waterleiding bedrijf Midden Limburg) meegenomen?

Antwoord 7

De ligging van zoekgebied t Hanik ligt volledig binnen het grondwaterbeschermingsgebied. In de provinciale omgevingsverordening is de functie van de Venlo Schol beschermd. Zie het antwoord onder vraag 6 voor wat dit betekent voor het plaatsen van windturbines. WML lijkt in eerste instantie niet een partij te zijn die van belang is voor het wel dan niet verstrekken van de vergunning voor een windpark.

Vraag 8

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat er serieuze gezondheidsrisico's zijn. De WHO adviseert daarom om tenminste 1200 meter afstand tussen bebouwing en windturbines aan te houden. Vragen: hoe worden gezondheidsrisico's (zie ook rapportages van het RIVM, e.a.) betrokken in de technische beoordeling? Van welke rapporten wordt uitgegaan?

Antwoord 8

Gezondheid is een belangrijk aspect dat altijd moet worden meegenomen in de planvorming van een windpark. Tijdens de onderzoeksfase (nog voor de vergunningsaanvraag) dient een mer-beoordeling of een Milieueffectrapportage (MER) te worden opgesteld, in dit MER wordt het aspect gezondheid beoordeeld. In het MER worden actuele bronnen/studies aangehaald die de impact van windturbines op de gezondheid beschrijven. Windturbines hebben een impact op de omgeving door onder andere geluid en slagschaduw. Deze twee aspecten kunnen leiden tot hinder voor omwonenden. Voor deze aspecten kennen we normen die de mate van geluidsbelasting en slagschaduwduur beperken tot een acceptabel niveau. In de ruimtelijke afweging ten behoeve van windturbines worden deze aspecten uitgebreid onderzocht en afgewogen.

Vraag 9

Een esthetisch, maar zeker niet onbelangrijk argument: de turbines zullen in het Natura2000 gebied op grote afstand waarneembaar zijn. Niet alleen rust en biodiversiteit moeten ons inziens in natuurgebieden gewaarborgd zijn, maar ook het visuele gevoel van 'ruimtelijkheid' en 'natuurlijkheid'. Wij begrijpen dat het beleid is om de toeristische functie in het gebied te versterken. Volgens ons vermindert de plaatsing van windturbines de aantrekkelijkheid van het gebied. Vragen: is de gemeente het hiermee eens? En wordt het meegenomen in het rapport?

Antwoord 9

De visuele impact van windturbines is een aspect dat in de verdere uitwerking van plannen en de MER-procedure (Milieueffectrapportage) als onderdeel van een procedure omgevingsvergunning wordt onderzocht. Hierbij zal rekening worden gehouden met de balans tussen de landschappelijke waarden en de noodzaak tot verduurzaming van de energievoorziening. De gemeente erkent dat de esthetiek een belangrijk onderdeel is van de beleving van het gebied, maar houdt hierbij ook rekening met andere belangen, zoals de energietransitie.

Vraag 10

Er ontstaat (volgens TNO) planschade, zeker voor huizen die binnen een straal van 1000 meter van de turbines staan (en dat zijn alle huizen in het gebied). Vragen: wat is de procedure voor het afhandelen van planschade? Welke invloed heeft de totale omvang van de planschade op de mogelijke plaatsing van windturbines? Is dit aan de aanvrager van een omgevingsvergunning, of speelt het ook een rol in de vergunningsprocedure?

Antwoord 10

Omwonenden die menen dat hun woning minder waard is geworden door een omgevingsplanwijziging of een ontwikkeling zoals een windpark, kunnen een planschadevergoeding (sinds 1 januari 2024 spreken we van Nadeelcompensatie) aanvragen bij de gemeente. Dit heeft geen invloed op de ontwikkeling van een windpark, ook heeft dit geen rol in de vergunningsprocedure.

Vraag 11

Het gebied is redelijk 'windluw'. Speelt de mogelijke opbrengst van een windmolenparkje een rol in de besluitvorming bij het verlenen van een vergunning?

Antwoord 11

Een initiatiefnemer voor een windpark zal in een vroeg stadium een opbrengstberekening uitvoeren om te bepalen of het project/businesscase winstgevend is. De initiatiefnemer zal het project alleen doorzetten indien er genoeg elektriciteit kan worden opgewekt (met het windklimaat op die locatie) voor een rendabel project. Daarnaast wordt in het MER het aspect 'duurzame energie-opbrengst' beoordeeld. Energieopbrengst is van belang in het kader van de duurzame energie-opgaven en zal in dat kader in de besluitvorming worden meegewogen. De belangrijkste thema's zijn meestal geluid & slagschaduw, veiligheid en ecologie.

Vraag 12

Welke status hebben adviezen van de Natuur en Milieufederatie Limburg voor het besluitvormingsproces?

Antwoord 12

Adviezen van de Natuur- en Milieufederatie Limburg worden beschouwd als waardevolle input bij de beoordeling van energieprojecten. Deze adviezen worden meegenomen in het bredere kader van belangenafwegingen, maar hebben geen bindende juridische status. Uiteindelijk baseert de gemeente haar besluitvorming op wettelijke kaders, beleidsregels en de resultaten van onderzoeken, zoals de MER.

Vraag 13

Op welke wijze worden de windturbines die in Duitsland staan meegenomen in de beoordeling? En de overlast die onze Duitse burens zullen ondervinden van extra windturbines in het gebied?

Antwoord 13

De Europese Unie, en daarmee ook Nederland, hebben het Verdrag van Espoo ondertekend. In dit verdrag staat opgenomen dat in het geval van mogelijke grensoverschrijdende milieugevolgen, het publiek en autoriteiten in het buurland op dezelfde wijze en tijd worden betrokken bij de mer-procedure als de autoriteiten en het publiek in Nederland. Dit verdrag is geïmplementeerd in de Omgevingswet. Dit betekent dat de Duitse burgers/omwonenden met dezelfde normen worden beschermd als de Nederlandse omwonenden. Dit geldt ook vice versa.

Vraag 14

Worden de volgende zaken in het onderzoek meegenomen? Naar verwachting is er voor 2030 onvoldoende netcapaciteit beschikbaar om windturbines aan te sluiten. Er wordt in brede kring (politieke stromingen ter linker en ter rechterzijde, belangenbehartigers die de energietransitie van harte ondersteunen) breed getwijfeld aan wenselijkheid, nut en noodzaak van windturbines op land.

Antwoord 14

In de ruimtelijke verkenning is enkel gekeken naar de ruimtelijke haalbaarheid van windturbines in gebied 't Hanik. Dit is de eerste stap. Andere aspecten waaronder netcapaciteit, zijn niet meegenomen in de ruimtelijke verkenning. Daarnaast moet gezegd worden dat er landelijk plannen bestaan voor netverzwaring.

Vraag 15

Hoe wordt breed gedragen weerstand tegen de komst van windturbines betrokken in de besluitvorming? Denk hierbij aan de toezegging dat als er veel verzet is tegen de windturbines een vergunning niet verleend zal worden.

Antwoord 15

Bij windenergieprojecten wordt altijd een participatietraject opgestart, waarin bewoners en belanghebbenden de gelegenheid krijgen om hun zorgen en inzichten te delen. Breed gedragen weerstand wordt meegewogen in de besluitvorming, maar vormt geen doorslaggevende factor. De gemeente streeft naar een evenwichtige belangenafweging, waarin duurzaamheid, maatschappelijke impact en lokale betrokkenheid samenkomen. Het uiteindelijke besluit wordt gebaseerd op de uitkomsten van alle onderzoeken, inclusief participatie, en de geldende wet- en regelgeving.

Vraag 16

Wordt in het rapport ingegaan op de status van de verschillende bronnen? Met andere woorden: wordt duidelijk dat iets volgens de wet niet mag, dat er een zwaarwegend, maar niet bindend advies is gegeven, wat de vigerende beleidslijnen zijn?

Antwoord 16

De vraag is helaas onduidelijk. In de ruimtelijke verkenning wordt ingegaan op de ruimtelijke haalbaarheid. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijkheden (of onmogelijkheden) om aan geldende wet- en regelgeving te kunnen voldoen. Hierbij moet worden gedacht aan vereisten voor geluid, slagschaduw, natuur en aan te houden afstanden in het kader van veiligheid. Ook worden afstanden tot infrastructuur meegenomen zoals afstanden van Rijkswaterstaat, Gasunie en Prorail. Deze eerste haalbaarheidsstudie geeft inzicht in de mogelijkheden of onmogelijkheden die er ten aanzien van windenergie zijn. In een eventuele volgende fase zullen er op basis van concrete initiatieven nadere onderzoeken plaatsvinden. In het kader van vergunningverlening zal te zijner tijd worden getoetst of een project ook daadwerkelijk passend is binnen beleid en aan de (dan geldende) wet- en regelgeving kan voldoen.

Burgemeester en wethouders van Venlo

de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten